

Delårsrapport med prognos

Januari – augusti 2016, Skövde kommun

Innehållsförteckning

Inledning	3
Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet	3
Ekonomisk sammanfattning	4
Viktiga händelser och utveckling under året	4
Helårsprognos 2016	5
Nämndernas prognoser.....	6
Investeringsprognos.....	8
Finansiell analys	11
Bolag och förbund	16
Uppföljning inom personalområdet	29
Uppföljning inom miljöområdet	32
Ekonomiska rapporter	33
Skövde VA – en särredovisning	37
Personal rapport	39

Bilagor:

Nämndernas delårsrapporter i sammandrag 2016

Delårsrapport: Uppföljning av kommunfullmäktiges strategiska mål 2016

Revisorernas uttalande

Inledning

Delårsbokslutet omfattar perioden januari – augusti 2016 och visar resultat och ställning för hela kommunen. En samlad bild av koncernens verksamhet och ekonomi redovisas inte i denna rapport. Däremot redovisas delårsresultat och helårsprognos för de bolag och kommunalförbund som ingår i koncernen.

Delårsrapporten ger också en bedömning av måluppfyllelse för kommunfullmäktiges och nämndernas mål samt en helårsprognos för kommunens verksamheter. En finansiell analys redovisas för att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet

Kommunallagens ekonomikapitel innehåller ett uttalat krav på att kommuner och landsting ska ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Detta framgår i Skövde kommuns strategiska plan med budget. Om kommunfullmäktiges och nämndernas mål uppnås och ekonomin samtidigt är i balans, så kan kommunen anses ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Den begränsade bedömning som kan göras i delårsbokslutet grundas på en samlad bild av hur kommunfullmäktige och nämndernas mål uppnås. En god ekonomisk hushållning på nämnds nivå förutsätter att kostnaderna håller sig inom de ramar som kommunfullmäktige har fastställt.

Kommunfullmäktiges mål grundar sig på Vision Skövde 2025, men bedöms utifrån ett mandatperiodsperspektiv. Därför bedöms målen nu mot årsperioden 2015-2018.

Följande av kommunfullmäktiges mål bedöms uppnås:

- ✓ Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds.
- ✓ Skövde är 60 000 invånare år 2025.
- ✓ Resultatet ska vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

Följande mål bedöms som delvis uppfyllda eller kommer att uppnås delvis:

- ✓ Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.
- ✓ Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.
- ✓ Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation.
- ✓ Skövde kommun är ett starkt arbetsgivarvarumärke (employer branding).

Följande mål bedöms som ej uppfyllt:

- ✓ Skövde använder så gott som uteslutande förnybar energi (år 2025).

Se bilaga ”Uppföljning av kommunfullmäktiges strategiska mål 2015” för utförligare beskrivning av måluppfyllelse.

Ekonomisk sammanfattning

Skövde kommun redovisar ett delårsbokslutsresultat per 31 augusti 2016 på 154 miljoner kronor. Detta överensstämmer väl med helårsprognosen som visar på 160 miljoner kronor. Detta resultat ger möjlighet att göra avsättning till pensioner och strukturera om våra räntesäkringar (swappar) med målet att sänka framtida kostnader. Därför blir det prognostiserade helårsresultatet per 31 augusti 121 miljoner kronor, vilket är 29 miljoner kronor bättre än reviderad budget. Ett prognostiserat resultat om 121 miljoner kronor motsvarar 4,6 procent av skatter och bidrag vilket medför att vi uppnår målet om ett resultat på tre procent av skatt och bidrag. Skövde behöver ha ett starkt resultat långsiktigt för att klara kommande utmaningar.

Nämnderna redovisar totalt en positiv helårsprognos om 9,6 miljoner kronor inklusive den taxefinansierade verksamheten. Budgetföljsamheten hos nämnderna är god. De största avvikelserna återfinns hos kommunstyrelsen med ett överskott om 12,5 miljoner kronor samt vård och omsorgsnämnden med ett underskott om 9,4 miljoner kronor som främst härrör från hemvården.

Viktiga händelser och utveckling under året

Utvecklingen i Skövde

Skövdes befolkning har ökat med cirka 233 invånare från årsskiftet till sista augusti, till 53 788 invånare (preliminära siffror). Ökningen förklaras av ett positivt födelsenetto och utrikes inflyttade.

Befolkningsutveckling och bostadsutveckling hänger nära samman. Behovet av bostäder är stort, och är en av Skövdes utmaningar att hantera för att nå önskad tillväxt. Skövdes planberedskap för nybyggnation av bostäder är god och under första halvåret har 120 nya bostäder färdigställts. I juni färdigställdes de första flerbostadshusen vid Aspö. I samband med byggnationen vid Aspö har man även startat med arbetet att skapa en ny trafikplats för att avlasta korsningen Vadsbovägen/Gamla Törebodavägen.

Under första halvåret har flera lokalinvesteringsprojekt påbörjats och avslutats. Bland annat har första spadtaget för nya grundskolan i Trädgårdsstaden tagits, och utbyggnaden av Billinge hov har startats. Under sommaren invigdes även Bissgårdens förskola i Skultorp samtidigt som arbetet med de nya förskolorna på Ekedal och i Tidån har fortsatt.

Billingen

I programförklaringen framgår att Billings fritidsområde ska utvecklas mot ambitionen att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål. I januari i år presenterade Allians för Skövde och ägarna till First Hotel Billinge hus gemensamma planer för att utveckla Billingen. Kommunfullmäktige godkände i maj den avsiktsförklaring som formaliserar planerna och beskriver de respektive parternas åtagande.

Kommundirektören har nu utsett en projektstyrgrupp och en projektledningsgrupp. Projektstyrgruppen ska verka för att skapa goda förutsättningar för projektet och tillföra olika kompetenser och perspektiv.

Projektledningsgruppens uppdrag är att ta fram projekteringsförslag för de olika delprojekten, utforma affärskoncept samt föra dialog med olika referensgrupper. Förhandling om avtal pågår mellan den politiska ledningen för kommunen och Host Billinge hus i Skövde AB samt Tribe Billinge hus AB.

Integration

Integration är ett prioriterat område under 2016 och där Skövdemodellen spelar en viktig roll. Modellen ska vara en hjälp för att hitta snabbare vägar till arbete för nyanlända, funktionsnedsatta och ungdomar som av olika skäl inte kommer in på arbetsmarknaden. Tre parter samarbetar i Skövdemodellen

- Arbetsförmedlingen, näringslivet och Skövde kommun.

Breddad kompetensförsörjning är ett pågående projekt där nyanlända erbjuds anställning inom förskola, grundskola och vuxenutbildning. Hittills under 2016 är 86 personer anställda som förskollärare, lärare och vårdbiträde. En preliminär bedömning visar på ett positivt resultat och att de utgör den avlastning för våra pedagoger som vi hoppades på.

En ny lag trädde i kraft den 1/3 2016 som innebär att Migrationsverket har rätt att anvisa även nyanlända med uppehållstillstånd från anläggningsboende till kommunerna. För Skövdes del är fördelningstalet 94 personer för år 2016. Skövde kommun har hittills inte anvisats så många som prognostiserats utan har tagit emot ett 30-tal nyanlända. Stort behov föreligger att finna lägenheter till de personer som anvisas till kommunen. Samverkan sker främst med kommunens eget bolag AB Skövdebostäder.

Medborgare i fokus

Kontaktcenter öppnades i februari. Personalen i Kontaktcenter ger allmän information, vägledning och rådgivning utifrån fakta som är framtagen tillsammans med kommunens olika verksamheter. Med "en väg in" är målet att skapa en effektivare ärendehantering där servicen för invånarna i kommunen är snabbare och håller högre kvalitet.

Under våren har Skövde kommun bytt utseende - vi har nu en ny grafisk profil och en ny gemensam avsändare. Syftet med en grafisk profil är att skapa igenkänning. Den nya logotypen ska användas i den dagliga kommunikationen, till exempel när det gäller annonser, broschyrer, webb eller sociala medier.

Skövde utsågs till bästa friluftskommun i Västra Götalands län under våren. Undersökningen görs bland annat av Naturvårdsverket där man tar hänsyn till planer för friluftsliv, information och samarbeten kring friluftsliv samt aktiviteter. Ett exempel på samarbeten kring friluftsliv och aktiviteter är Lillegårdens dag som arrangerades i april i år. Ett samarbete mellan de föreningar som är aktiva på området, både inomhus och utomhus, då det anordnades prova på aktiviteter i samband med den officiella invigningen av konstgräsplanerna.

Helårsprognos 2016

Skövde kommun redovisar en positiv prognos om 120,8 miljoner kronor när avsättning till pensioner och omstrukturering av våra räntesäkringar gjorts. Denna prognos innebär tillsammans med god måluppfyllelse att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning. Nedan redovisas finansförvaltningens och nämndernas prognoser.

Finansförvaltning

I det prognostiserade resultatet ingår en positiv engångsintäkt på 22,3 miljoner kronor för avslutade exploateringsprojekt. Prognosen för skatteintäkterna är en negativ avvikelse med 7,1 miljoner, vilket beror på att skatteunderlaget har reviderats ned. Utvecklingen av finansnettot har förbättrats med 22,4 miljoner kronor, främst på grund av att genomsnittsräntan på 1,6 procent är lägre än budgeterat samt att upplåningen inte är så hög som budgeterats. Kostnaderna för pensioner förväntas bli 11,3 miljoner kronor högre än budgeterat.

Vid årsskiftet kommer även en engångsintäkt om 15 miljoner kronor resultatföras. 10 miljoner kronor härrör från de 30 miljoner kr som Skövde fått av de 10 miljarderna som staten tillförde kommunerna för att täcka flyktningkostnader i december 2015. I det prognostiserade resultatet ingår också avsättning till pensioner och en kostnad för omstrukturering av våra räntesäkringar (swappar), båda åtgärder har målet att sänka framtida kostnader.

Nämndernas prognoser

Nämnderna inklusive den taxefinansierade verksamheten redovisar en positiv helårsprognos om 9,6 miljoner kronor när korrigering för demografi gjorts. Detta är högre än prognosen som sattes efter första tertialet. Det beror på förbättrade prognoser på i stort sett alla nämnder. De största avvikelserna jämfört med tertial 1 återfinns hos kommunstyrelsen och socialnämnden.

Nedan redovisas en kort sammanfattning per nämnd. För fler detaljer, se nämndernas delårsrapporter.

Nämndernas prognos (miljoner kronor)	Rev		Avvikelse		Avvikelse
	Budget 2016	Prognos 2016	Budget- prognos	Korrigerig demografi och lönesatsning	Budget- prognos
Kommunstyrelsen	392,0	379,4	12,5		12,5
Barn och utbildningsnämnd	1 037,9	1 044,8	-6,9	4,8	-2,1
Vård och omsorgsnämnd	792,0	801,4	-9,4		-9,4
Socialnämnd	185,1	182,2	2,9		2,9
Kultur- och fritidsnämnd	162,3	162,4	-0,1		-0,1
Servicenämnd	6,9	2,1	4,8		4,8
Byggnadsnämnd	0,5	0,3	0,2		0,2
Kommunfullmäktige	3,7	3,7	0		0
Revision	1,4	1,4	0		0
Valberedning	0	0	0		0
Överförmyndare	4,9	4,9	0		0
Valnämnd	0	0	0		0
Arvodesnämnd	0	0	0		0
Summa skattefinansierad verksamhet	2 586,7	2 582,7	3,9	4,8	8,8
Teknisk nämnd affärsverk	-1,0	-1,8	0,8		0,8
Verksamhetens nettokostnader	2 585,7	2 580,9	4,8	4,8	9,6

Kommunstyrelsens prognostiserade resultat för 2016 visar ett överskott på 12,5 miljoner kronor motsvarande en budgetavvikelse på 2,2 procent. Överskottet utgörs av lägre lönekostnader på grund av vakanta tjänster och föräldraledighet samt lägre utnyttjande av KS utvecklingsmedel med 5 miljoner kronor. Efterfrågan av tjänster inom IT och samhällsbyggnad ger ökade intäkter. Kostnadssidan beräknas uppgå till 577,5 miljoner kronor och därmed 5,2 miljoner kronor högre än budget. De ökade kostnaderna kan förklaras av högre efterfrågan av IT-tjänster samt ökade kostnader på grund av flyktingsituationen. Intäktssidan beräknas uppgå till 589,9 miljoner kronor och därmed 17,6 miljoner kronor högre än budget. Denna positiva avvikelse kan förklaras av ökad efterfrågan på tjänster från IT-avdelningen samt ökade intäkter kopplade till

samhällsbyggnadsverksamheten med den ökade byggvolymen. Ökade statsbidrag på grund av flyktingsituationen har också bidragit till den ökade intäktssidan.

Barn och utbildningsnämndens prognos visar på ett underskott om 6,9 miljoner kronor. I underskottet ingår 3,9 miljoner kronor som avser den extra satsning som gjordes på förskollärare i samband med löneöversynen i april. Av de 3,9 miljoner kronor avser 3,5 miljoner kronor kommunens egna enheter och 0,4 miljoner kronor avser beräknad kompensation till enskilda huvudmän. Avstämningen av antal folkbokförda för aktuella åldersgrupper visar att nämnden i demografimodellen ska kompenseras med 0,85 miljoner kronor. Kvarvarande underskott om 2,1 miljoner kronor avser till största del högre personalkostnader men även lokalkostnader och IT-kostnader är högre än beräknat. Bristen på behöriga lärare och förskollärare har resulterat i ökade lönenivåer för nyanställd personal.

Vård- och omsorgsnämnden förväntas redovisa ett underskott på 9,4 miljoner kronor vid årets slut. Av underskottet beror cirka 3 miljoner kronor på kostnader för löneavtal över budgeterad nivå. Då är även Kommunals lönerrevision inräknad, där det finns en viss osäkerhet om den totala kostnadsnivån, då förhandlingarna inte är avslutade. Sektorn har höga sjuklönekostnader, vilket är en stor anledning till underskottet. De verksamheter som redovisar största avvikelserna är hemvården och personlig assistans. Hemvården når inte den produktivitet som krävs för att fastställd LOV-ersättning ska täcka kostnaderna. Personlig assistans har i vissa ärenden (ofta med jourtjänstgöring) högre personalkostnader än vad som ryms inom Försäkringskassans ersättning.

För hemvården ser dock de åtgärder som vidtagits under 2016 ut att förbättra ekonomin, och med det tillskott som beslutats inför 2017 finns möjlighet för balans mellan intäkter och kostnader.

Socialnämnden prognostiserar ett överskott om 2,9 miljoner kronor. Personalkostnaden beräknas bli lägre än budgeterat som en följd av tillfälligt vakanta tjänster. HVB placeringar för unga och vuxna prognostiseras bli betydligt högre än budgeterat till följd av fler placeringar och mer komplexa ärenden med längre vårdtider. Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn genererar ett överskott då del av boendena inte kommer komma igång förrän tidigast i oktober.

Kultur och fritidsnämnden prognostiserar ett underskott om 0,1 miljoner kronor vid årets slut. Vid tertial ett var prognosen ett underskott om 1,3 miljoner kronor. De största faktorerna till att det prognostiserade underskottet har minskat är främst en bra sommar intäktsmässigt på Arena Skövde, lägre kostnader för receptionen bland annat till följd av lägre kostnader för byte av kassasystem, lägre kostnader än tidigare prognos för Billings fritidsområde samt återhållsamhet av utgifter för utomhusanläggningar. Arrangemangsenheten på kulturavdelningen redovisar ett överskott, vilket täcker upp ett underskott av Kulturfabriken på grund av fördyrade kostnader för iordningställande.

Servicenämndens prognos för 2016 för de skattefinansierade verksamheterna hamnar på ett överskott på 4,8 miljoner kronor. Stor del av överskottet förklaras med att fastighetsavdelningen har fått en intäkt på 2,3 miljoner kronor för skadeståndsersättning för Billingskolans idrottshall. Kapitalkostnaderna sjunker totalt med 1,3 miljoner kronor mot budget främst på grund av försenade projekt. Sektor service har fått mer uppdrag och intäkterna ökar mer än kostnader för dessa.

Servicenämndens taxefinansierade verksamhet (Skövde VA och Skövde Stadsnät) prognostiserar tillsammans ett positivt resultat på 0,8 miljoner kronor för helåret i jämförelse med budget. VA-avdelningen går 0,9 miljoner kronor bättre än budget och de senaste årens stora investeringar på fibernät gör nu att

Skövde stadsnät inte kommer att klara av att hålla årets budget med anledning av högre kapitalkostnader. Underskottet för 2016 beräknas bli 0,1 miljoner kronor.

Byggnadsnämndens prognostiserar ett positivt resultat om 0,2 miljoner kronor. I byggnadsnämndens ram finns sedan omorganisationen 2015 endast kostnader för politiker på 0,5 miljoner kronor. Verksamheten återfinns hos kommunstyrelsen.

Investeringsprognos

Investeringsbudgeten för 2016 uppgår till 543,8 miljoner kronor exklusive investeringar i taxefinansierad verksamhet som uppgår till 69,6 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten om 613,4 miljoner kronor för 2016 ingår ombudgeteringar från 2015 med 163,2 miljoner kronor. Prognosen för 2016 visar på en investeringsvolym om 401,5 miljoner kronor, exklusive taxefinansierad verksamhet. Avvikelsen på 142,7 miljoner kronor beror främst på att infrainvesteringsprojekt har förskjutits i tid.

Investeringsprognosen för år 2016 uppgår till 401,5 miljoner kronor exklusive taxefinansierad verksamhet, vilket motsvarar en genomförandegrad på 74 procent (89 procent samma period 2015). De största avvikelserna gäller infrastrukturinvesteringar som totalt förväntas bli cirka 108 miljoner kronor lägre än budget. Även investering i lokaler visar en positiv avvikelse på 17 miljoner kronor mot budget. Orsaken till de lägre nivåerna förklaras främst av att projekt förskjutits i tid. Investeringsbudget för inventarier som är kopplade till nyinvesteringar i lokaler påverkas av förändrade ibruktagandetider vilket innebär ett beräknat överskott 2016. Fastighetsförvärven förväntas hålla budget.

Lokalinvesteringar

Investeringsbudget för lokaler är på 213 miljoner kronor för 2016 och prognosen är att 196 miljoner kronor kommer förbrukas under 2016. Avvikelsen om 17 miljoner kronor beror främst på ändrade införandetider.

De flesta projekt fortsätter och pengarna förbrukas kommande år. Att avvikelsen inte blir större i år beror dels på att entreprenadstarten tidigare lagts för projektet Trädgårdsstadens förskola/skola. Projektet förbrukar 31 miljoner kronor mer än budget för 2016. Även ombyggnaden av Billingskolan är tidigare lagd och förbrukar 4 miljoner kronor mer än årets budget. Kostnaden för att återuppbygga Skogens förskola efter branden förra året kostar 7 miljoner kronor i år vilket inte finns budgeterat utan kommer att täckas från

försäkringsbolaget. Tidigare redovisade överskridande för Bissgårdens förskola samt ombyggnaden av ensamkommande flyktingbarn av Vårsås förskola påverkar också.

Flera projekt förbrukar inte kostnaderna i budgeterad takt. De projekt med de största avvikelserna är ombyggnad plan 2 Nyeport på 10 miljoner kronor som är vilande på grund av oklar användning. Budgeten för Billingens fritidsområde etapp 1 på 10 miljoner kronor är oklart hur den kommer att förbrukas. Prognosen i år ligger på 3 miljoner kronor. Även projektet för omklädningsrum på Billingen på 4 miljoner kronor beräknas inte förbrukas i år. Ombyggnad av G-huset vuxenutbildningen på 4 miljoner kronor är ej påbörjat. Nu har G-huset en annan användning och 0,5 miljoner kronor kommer att användas till ombyggnad till undervisningslokaler för språkintröduktion. Genomförande av energieffektiviseringar släpar i tid och 9,7 miljoner kronor flyttas till nästa år för att också kunna användas till att förbättra inomhusmiljön i lokaler. Av budgeten för anpassningar kök har reserverats 14 miljoner kronor för köket i Ekedal och 3,8 miljoner kronor av dessa flyttas till nästa år för att färdigställas till april 2017. Resterande budget är avsatt för etapp 5 som är Helenaskolans kök samt förskolan Trollsländans kök, där 7,5 miljoner kronor flyttas till nästa år för att vara klara i augusti 2017. Det finns i dagsläget inga aktuella projekt för finansierade investeringar och 3 miljoner kronor beräknas flyttas med till nästa år.

Projekt som kommer att färdigställas under våren 2017 och budget flyttas med till nästa år är; gruppbostad Sörgårdsgatan, tillbyggnad av Tidanskolan, Ekedals förskola samt brandlarm för övernattning i skolor. Totalt för dessa flyttas med 16 miljoner kronor till nästa år.

Fastighetsavdelningen har en budget för reinvesteringarna på 50 miljoner kronor som tidigare hanterats som planerat underhåll i driften. Utöver dessa har 15 miljoner kronor flyttats med från 2015 som har färdigställas under våren 2016. Totalt beräknar fastighetsavdelningen hinna med att utföra reinvesteringar för 60 miljoner kronor i år och 5 miljoner kronor flyttas till 2017.

Infrainvesteringar

Total investeringsbudget i infrastruktur för 2016 är 181,8 miljoner kronor. Prognosen visar att 73,7 miljoner kronor kommer förbrukas. Detta beror framförallt på att några av de större projekten är försenade. Vad gäller trafikplatsen vid Nohagavägen och Gustav Adolfs gata avvaktar kommunen utvecklingen av Elins Esplanad. Trafikplatsen vid Norra Ryd upphandlas under hösten och övervägande del av utgifterna kommer efter årsskiftet. I projektet stadskärneutveckling pågår fortfarande diskussioner kring utformning, varför utgifterna förskjuts till 2017.

Fastighetsförvärv

När det gäller kommunens fastighetsförvärv 2016 så prognostiseras att budgeten om 25 miljoner kronor förbrukas.

Taxefinansierade investeringar

Fiberverksamhetens investeringstakt ökar. Totalt har verksamheten en budget på 10 miljoner kronor för 2016. Löpande investeringar i Skövde tätort samt färdigställande av Timmersdala tätort kommer att genomföras med budgeterade medel. Bidrag från Västra Götalands Regionen för Vreten/Alebäcken har inkommit i år med 2,2 miljoner kronor som också kommer att användas för utbyggnationen.

VA-avdelningens investeringstakt har ökat markant inför 2016. Budgeten för 2016 ligger på 60 miljoner kronor. Av dessa prognostiserar VA att inte förbruka 5,8 miljoner kronor under 2016. Några projekt är beroende av gatuavdelningens planering och projektet för omläggning Eriksdalsgatan samt slamavvattning stadskvarn kommer att utföras först 2017. Projektet VA till Varola är tidsförskjutet och 5,4 miljoner kronor flyttas till nästa år. Meksteget stadskvarn har ökat 8 miljoner kronor på grund av att projektet vuxit under detaljprojekteringen.

Investeringsbudget	Utfall	Rev		
(miljoner kronor)	Delåret	Budget	Prognos	
	2016	2016	2016	Avvikelse
Inventarier	13,7	59,5	47,6	12,0
Fastighetsförvärv	5,6	25,0	25,0	0
Infrastrukturinvesteringar	35,4	181,8	73,8	108,1
Lokalinvesteringar	85,6	212,6	195,1	17,4
Reinvestering	34,3	65,1	60,0	5,1
Nettoutgift	174,6	543,9	401,5	142,7
Affärsverksamheten	27,9	69,5	63,8	5,9

*exkl. finansiell leasing

Finansiell analys

I nedanstående avsnitt görs en analys av kommunens finansiella utveckling och ställning. Syftet är att identifiera finansiella problem och därigenom klargöra om vi har en god ekonomisk hushållning eller inte. Analysen bygger på fyra perspektiv som är hörnstenar i modellen: resultat, kapacitet, risk och kontroll. Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal ekonomiska begrepp.

Delårsresultat

Delårsbokslutsresultatet per 2016-08-31 är för kommunen positivt med 153,9 miljoner kronor efter jämförelsestörande poster och reavinster. För en rättvisande jämförelse mellan åren görs analysen efter avdrag av de jämförelsestörande posterna och reavinster. Per 2016-08-31 fanns inga jämförelsestörande poster dock en reavinst uppgående till 1,7 miljoner kronor. Resultatet efter avdrag för reavinst uppgår därmed till 152,2 miljoner kronor.

Resultat					
(miljoner kr)	Helår	Delår	Delår	Delår	Prognos
	2015	2014	2015	2016	2016
Årets resultat	77,9	327,6	87,4	153,9	120,8
% av skatter och bidrag	3,1 %	20,2%	5,2 %	8,7 %	4,6 %
Reavinster och jämförelsestörande poster	41,8	187,6	- 17,5	1,7	
Resultat efter reavinster och jämförelsestörande poster	119,7	140,0	104,9	152,2	120,8

Årets delårsresultat om 153,9 miljoner kronor är ett högre resultat i jämförelse med föregående års delårsresultat. Under perioden har poster av engångskaraktär bokförts, 22 miljoner kronor i överskott av avslutade exploateringsprojekt, 15miljoner kronor i överskott från flyktingverksamheten samt ökat finansnetto på grund av lägre genomsnittsränta och lägre upplåningsvolym. Det högre resultatet 2014 berodde främst på försäljningen av elnätsverksamheten till SkövdeNät AB. Skatteintäkterna och statsbidrag i förhållande till resultatet har därmed ökat med 3,5 procentenheter. Nettokostnadernas andel av skatter och bidrag uppgår till 90,8 att jämföra med 94,7 vid årsskiftet. Detta betyder att kommunen inte har tagit lika mycket i anspråk av skatter och bidrag för att täcka löpande kostnader. Detta gör också att kommunen har en högre självfinansieringsgrad då investeringarna har finansierats med överskott av skatter och bidrag.

Resultatet för helårsprognosen uppgår till 120,8 miljoner kronor när hänsyn har tagits till jämförelsestörande poster och reavinster. För att uppnå en god ekonomisk hushållning ska resultatet av skatt och bidrag över mandatperioden uppgå i genomsnitt till 3 procent. Resultatet per 160831 uppgår till 8,7 procent av skatter och bidrag och det prognostiserade resultatet (efter jämförelsestörande poster) av skatt och statsbidrag uppgår till 6,9 procent. Nivån är förenlig med god ekonomisk hushållning.

Resultatanalys och balanskravet

(miljoner kr)	Helår	Delår	Delår	Delår	Prognos
	2015	2014	2015	2016	2016
Årets resultat	77,9	327,6	87,4	153,9	120,8
- avgår samtliga realisationsvinster	- 2,0	- 187,6	- 1,2	- 1,7	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	75,9	140,0	86,2	152,2	
Synnerliga skäl enl. KL 8:5b§					
Justerat balanskravsresultat	0,0		0,0	0,0	

Det lagstadgade balanskravet avser resultatet i årsredovisningen och inte i delårsresultatet. Det är ändå av intresse att göra en avstämning för perioden eftersom det ger en indikation om utfallet även för helår. Balanskravet innebär att kommunens intäkter måste överstiga kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskas, finns det en skyldighet att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och därmed klarat balanskravet.

Vid avstämning ovan av det lagstadgade balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster som uppstått under året. Realisationsvinsten om 1,7 miljoner kronor kommer främst från fastighetsförsäljning. Det prognostiserade resultatet efter balanskravsjusteringar är positivt och därmed finns ingen förlust som ska återställas i det egna kapitalet.

Investerings- och exploateringsredovisning

(miljoner kr)	Helår	Delår	Delår	Delår	Prognos
	2015	2014	2015	2016	2016
Årets bruttoinvesteringar inkl. exploateringsområden	379,2	213,9	210,7	230,9	465,3
Årets resultat + avskrivningar (efter jämförelsestörande poster)	226,5	426,9	184,4	261,4	279
i förhållande till årets bruttoinvesteringar (%)	59,7%	199,6%	87,5%	113,2%	60,0%
efter jämförelsestörande poster)	71,3%	111,9%	96,4%	113,2%	60,0%

Periodens bruttoinvesteringar uppgår till 230,9 miljoner kronor inklusive finansiell leasing vilket är något högre än vid samma period föregående år. Bruttoinvesteringarna beräknas också uppgå till en högre nivå vid årsskiftet än vi samma period föregående år. Vid delåret ryms samtliga investeringar inom resultatet vilket betyder att kommunen klarar att investera med överskott av skatter och bidrag. Eftersom resultatet prognostiseras minska vid årsskiftet än vid delåret kommer också självfinansieringsgraden av investeringar sjunka och kommunen kommer att behöva lånefinansiera cirka 40procent av investeringarna.

De största investeringarna under denna period avser logistiklösning resecentrum 15 miljoner kronor, förskolor och skolor 52 miljoner kronor, gator och vägar 20 miljoner kronor, vatten och avlopp 24 miljoner kronor, gruppbofästäder 9 miljoner kronor samt 34 miljoner kronor i underhåll av fastigheter. Se vidare under avsnitt investeringar.

Kapacitet

Kapacitet Soliditet

(%)	Helår 2015	Delår 2015	Delår 2016
Soliditet inkl. hela pensionsåtagandet	36,3	37,6	40,5%
Soliditet exkl. hela pensionsåtagandet	58,5	61,5	61,8%

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. För att få en mer rättvis bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme ska soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet (den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och inte påverkar resultaträkningen). Soliditeten exklusive pensionskulden uppgår per 2016-08-31 till 61,8 procent, vilket är en liten ökning jämfört med delåret och årsbokslutet. Varför soliditeten inte ökat mer trots högre resultatnivå beror på att totala skulder ökat i samma takt.

För att få ett mer relevant mått på soliditeten måste hänsyn tas till det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Om detta åtagande, som vid delåret uppgick till 1 033,3 miljoner kronor, läggs in i balansräkningen har kommunen fortfarande en positiv soliditet. Att detta mått ökat ännu mer än soliditeten exklusive pensionsåtagandet beror på att pensionsåtagandet minskat med 76 miljoner kronor delvis beroende på en inlösen av pensionsåtagandet vid årsskiftet 2015.

Självfinansieringsgrad av investeringarna

Självfinansieringsgrad av investeringarna

(%)	Helår 2015	Delår 2015	Delår 2015	Prognos 2016
Självfinansieringsgrad av investeringarna * (avser materiella tillgångar med hänsyn till jämförelsestörande poster)	58,6	96,4	113,2%	60 %

*Årets resultat minus jämförelsestörande poster plus årets avskrivningar genom årets bruttoinvesteringar.

Självfinansieringsgrad är ett mått på hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel, det vill säga överskott av skatter och bidrag. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen skattefinansierar samtliga investeringar, vilket innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna.

Självfinansieringsgraden per 2016-08-31 har ökat i jämförelse med årsskiftet och delåret 2015. Det beror på ett högre resultat jämfört med delåret 2015 och årsbokslutet 2015. Investeringarna har också ökat med inte samma takt som resultatet. Prognostiserad självfinansieringsgrad för 2016 uppgår till 60 procent (prognos vid delåret 2015 uppgick till 54,0 procent). Minskningen beror även på en högre investeringsnivå.

Risk

Finansiella tillgångar

(miljoner kr)	Helår 2015	Delår 2015	Delår 2016
Aktier bokfört värde	1 052,2	1 045,7	1 051,8
Kortfristiga placeringar	31,7	31,7	32,1
Likvida medel <i>varav koncernbolagens andel av toppkontot</i>	332,9	267,3	159,1
Checkkredit	200,0	200,0	200,0

Kommunen har tillgångar i Skövde Stadshus AB. Skövde Stadshus bildades år 2010. Förändringen från delåret 2015 avser inbetalningar till Kommuninvest ekonomisk förening uppgående till 6,5 miljoner kronor.

Likvida medel är ett mått på den kortsiktiga handlingsberedskapen. Koncernföretagens långfristiga upplåning från kommunen sker genom utnyttjande av krediter via koncernkontosystemet. AB Skövdebostäder och Skövde Värmeverk ingår inte i koncernkontot. Per sista augusti hade kommunen ett positivt saldo på toppkontot och utnyttjade därmed inte checkkrediten som uppgår till 200 miljoner kronor dock var kommunens saldo negativt med 15 miljoner kronor. Checkkrediten har varit oförändrad de senaste åren. I delårsbokslutet redovisas som kassa och bank totala likvida medel på toppkontot i koncernstrukturen. Likvida medel som tillhör koncernbolagen i koncernstrukturen redovisas som skuld eller fordran beroende på utfall.

Finansiella skulder

Finansiella skulder

(miljoner kr)	Helår 2015	Delår 2015	Delår 2016	Prognos 2016
Lån i bank (kort-och långsiktig)	800	750	675	900

Kommunens låneskulder har minskat med 125 miljoner kronor från årsskiftet och kommunens likvida saldo i kassan är negativ med 40 miljoner kronor. Upplåning kommer ske under hösten med 225 miljoner kronor för att finansiera kommande investeringar. Kommunen beräknar därför ha uppnått en total lånevolym på 900 miljoner kronor vid årsskiftet.

Pensionsåtaganden

Pensionsåtaganden			
(miljoner kr)	Helår	Delår	Delår
	2015	2015	2016
Avsättning till pensioner (inkl. löneskatt)	156,1	151,6	162,7
Pensionsförpliktelse äldre än 1998 (inkl. löneskatt)	1 082	1 109	1 033
Total pensionsförpliktelse	1 237,6	1 260,6	1 196,0

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket i praktiken innebär att större delen tas upp som en ansvarsförbindelse utanför resultat och skuldrövisning. Denna del av pensionsskulden är dock lika viktig att beakta ur risksynpunkt då detta kommer generera framtida utbetalningar. Skövde kommun kommer att klara av att täcka dessa utbetalningar med det egna kapitalet enligt tabell ovan. Det totala pensionsåtagandet har minskat från årsskiftet. Ingen förändring har skett av ripsröntan under denna period. För att minska de framtida pensionskostnaderna har en förtida inlösen gjorts mellan åren 2006-2010 om totalt 111 miljoner kronor och 2015 gjordes ytterligare en partiell inlösen om 41 miljoner kronor som minskade ansvarsförbindelsen. Skövde kommun kommer kunna täcka framtida utbetalningar av pensionsåtagandet då total skuld uppgår till 1196 miljoner kronor och eget kapital uppgår till 3 007 miljoner kronor.

Kommunen har inte gjort några finansiella placeringar för pensionsåtagandet, utan hela förpliktelsen har återlånats i verksamheten. Härigenom begränsas kommunens låneskuld.

Kontroll

Avstämning av ekonomiska mål

Kommunfullmäktiges mål är:

Resultatet ska vara tre procent av skatter och bidrag i genomsnitt över mandatperioden.

- ✓ Bedömningen är att målet kommer att uppnås för 2016

Bolag och förbund

Nedan redogör respektive bolag och kommunalförbund för delårsutfall, väsentliga händelser samt helårsprognos. Redogörelse sker för de bolag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande och där verksamhet bedrivs.

Skövde Stadshus AB

Skövde Stadshus AB visar ett negativt resultat per 31 augusti 2016 om 365 tusen kronor, vilket är en försämring med 49 tusen kronor jämfört med föregående år. Denna förändring beror till stor del av ökade räntekostnader för koncernbidrag samt ökad utbildningsinsats med anledning av nyutträdde styrelser inom koncernen och minskad utdelning från koncernbolag. Övriga kostnader som belastar bolaget är kostnader för ekonomitjänster, revisionsarvoden, och arvoden till förtroendevalda. Aktieutdelning från AB Skövdebostäder har skett om 115 tusen kronor. När det gäller räntekostnader för koncernbidrag har dessa inte reglerats likvidmässigt.

Prognosen för helåret beräknas till ett underskott om 500 tusen kronor.

Skövde Stadshus AB	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160831	161231	150831	151231
Intäkter	133	200	133	200
Kostnader	- 532	- 700	- 496	- 700
Avskrivningar	0	0	0	0
Periodens/årets rörelseresultat	- 399	- 500	- 363	- 500
Finansiella intäkter	118	120	193	192
Finansiella kostnader	- 84	- 120	- 146	- 221
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	- 365	- 500	- 316	- 529

AB Skövdebostäder

Marknad

Bolaget hade den 31 augusti inga (-) outhyrda lägenheter.

En förhandlingsuppgörelse med Hyresgästföreningen i december 2015 resulterade i en differentierad hyresförändring som varierade mellan noll och 1,25 procent för olika fastigheter. I genomsnitt har hyrorna för reguljära bostadslägenheter höjts med 0,59 procent från den 1 januari 2016.

I förhandlingarna med Skövdestudenternas bostadsråd träffades i april 2016 överenskommelse om höjning av hyrorna för studentbostäder med 0,50 procent från den 1 augusti 2016.

Finans

Skuldportföljen består av utestående lån och räntederivat. Den totala låneskulden består av åtta (åtta) olika krediter och uppgick den 31 augusti 2016 till 800 000 (800 000) tusen kronor, motsvarande 2 551 (2 595) kr/m² vägd yta.

Skuldförvaltningen sker aktivt i enlighet med bolagets finanspolicy där olika derivatinstrument, bland annat swappar, används för att skapa en ökad flexibilitet i den löpande skuldförvaltningen. Den totala derivatvolymen uppgår till 80 (62) procent av låneskulden.

Den genomsnittliga räntebindningstiden per 31 augusti 2016 var 3,98 (2,03) år, och var vid senaste årsskiftet 4,85 (2,36) år. Genomsnittsräntan i portföljen per 31 augusti 2016 var 2,35 (2,25) procent och uppgick vid årsskiftet till 2,49 (2,38) procent.

Investeringar och avskrivning

Bolaget tillämpar komponentredovisning vilket innebär att anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Byggnader delas in i komponenter där avskrivningstider mellan 15 - 80 år tillämpas.

Investeringsstakten är fortsatt hög och det är ett flertal projekt som pågår, bland annat:

Aspö Eko-logi, där bolaget under tre års tid sammantaget kommer att producera 242 lägenheter. I första etappen har 84 lägenheter färdigställts med inflyttningar under juni, juli och september månad 2016. Resterande etapp två och tre färdigställs med inflyttningar under 2017. På området uppförs dessutom en förskola med inflyttning 1 augusti 2017.

Bolaget har förvärvat fastigheten Ekedal 5 där det nu pågår byggnation av 150, huvudsakligen små, lägenheter för ungdomar med färdigställande under 2017.

Därutöver pågår planering och upphandling av cirka 150-170 lägenheter för byggnation inom kvarteret Frostaliden, samt projektering för områdena Mossagården, Havstena, med flera.

Totala investeringsvolymen i pågående ny- och ombyggnationer uppgår per den 31 augusti 2016 till 161 573 tusen kronor.

Likvida medel

Periodens pågående ny- och ombyggnader har finansierats med verksamhetens kassaflöde samt befintligt byggnadskreditiv. Under hösten 2016 sker upphandling av en ny långfristig kredit på 100 miljoner.

Medarbetare

Vid periodens slut var 84 (80) personer anställda i bolaget varav 54 (49) män och 30 (31) kvinnor.

Resultatprognos för helåret

Förväntade intäkter på helåret 2016 beräknas uppgå till cirka 326 miljoner. Underhållskostnaderna kommer på helåret belasta resultatet med cirka 16 miljoner. Driftkostnaderna prognostiseras till cirka 117 miljoner. Avskrivningarna ökar till cirka 55 miljoner. Det finansiella nettot förväntas hamna på cirka -19 miljoner. Resultatprognosen för helåret visar på ett överskott med cirka 104 miljoner före bokslutsdispositioner och skatt.

AB Skövdebostäder	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160831	161231	150831	151231
Intäkter	213 613	326 060	209 292	318 552
Kostnader	- 96 189	-148 662	- 91 032	-143 788
Avskrivningar	- 35 979	- 54 719	- 33 755	- 51 431
Periodens/årets rörelseresultat	81 445	122 679	84 505	123 333
Finansiella intäkter	74	110	123	199
Finansiella kostnader	- 12 739	- 19 000	- 12 430	- 20 094
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	68 780	103 789	72 198	103 438

Skövde Värmeverk AB

Verksamheten

Bolaget har under perioden energiåtervunnit avfall till el- och fjärrvärme samt producerat el från våra vindkraftverk. Fjärrvärme har producerats främst via Värmekällan och bioeldade Lövängsverket. I Skultorp, Stöpen, Timmersdala och Tidån har miljöriktig fjärrvärme producerats i mindre bioeldade värmeverk.

Tillgängligheten på anläggningarna har varit hög, vilket är resultatet av förebyggande underhåll samt omfattande revisionsarbeten och reinvesteringar.

Bolaget presenterade för första gången ett klimatbokslut redovisande den miljönytta som åstadkoms i verksamheten. Ytterligare information om bolagets förstärkta miljö-klimatprogram, kommer under hösten att presenteras för kunder, ägare, med flera.

Mängden avfallsbränslen har ökat under första halvåret vilket inneburit att lagervolymerna också ökat. Åtgärder har vidtagits för avsättning och minskning av lagervolymer.

Färdigställande av vårt Block 4 (40 MW bioeldat kraftvärmeverk) samt ombyggnader av kontrollrum, kontor och personalutrymmen har fortsatt utförts under perioden. Projektet följer tidsplanen.

Nytt reningssystem för dag- och kondensatsvatten har byggts i form av ytvattendammar norr om Värmekällan.

Sammy Tanhua har, under augusti månad, tillträtt som ny VD för bolaget.

Resultatutveckling

- Producerad fjärrvärme 302,0 GWh (283,7 GWh)
- Omsättning - försäljning 151 134 tusen kronor (149 399 tusen kronor).
- Periodens resultat 6 649 tusen kronor (24 981 tusen kronor), varav återbetalning av skatt 2 500 tusen kronor.

Investeringar och avskrivningar

Bolaget tillämpar komponentredovisning, vilket innebär att anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod.

Det har under perioden utförts större investeringar på fjärrvärmenätet varav det mest omfattande är ledning, Xenia-Garpaparken.

Ytterligare projekt är bl.a.

- Ekedal
- Slakteriet
- Frostaliden-Billingehov
- Boklok Skultorp

I övrigt har bl.a. investerats i

- Ny våg
- Ny vågstation med utrustning
- Extra gripklo Block 4

Totala investeringsbudgeten för år 2016 är 170 000 tusen kronor. (Block 4 ingår med 116 861 för år 2016.)

Likvida medel

Investeringstakten är högre än verksamhetens kassaflöde, vilket påverkar kassaflödet negativt. Block 4 har därför även finansierats via byggnadskreditiv.

Medarbetare

Vid periodens slut var 33 (27) personer anställda i bolaget varav 28 (23) män och 5 (4) kvinnor.

Resultat för helåret

Fjärrvärmeförsäljningen, som styrs av utetemperaturen, är avgörande för bolagets totala intäkter. Den hittills varma hösten har påverkat försäljningen negativt. Utetemperatur - värmebehov i november och december avgör försäljning och resultat.

Ökad elproduktion i och med start av Block 4 kommer att påverka resultatet positivt.

Årets resultat kommer att belastas med högre övriga kostnader än budgeterat vilket sannolikt kommer att innebära att budgeterat resultat inte kommer att nås.

Skövde Värmeverk AB	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160831	161231	150831	151231
Intäkter	151 134	231 066	149 399	230 009
Kostnader	-129 212	-200 529	-104 619	-163 387
Avskrivningar	-16 087	-24 569	-16 861	-34 434
Periodens/årets rörelseresultat	5 835	5 968	27 919	32 188
Finansiella intäkter	111	111	27	1 240
Finansiella kostnader	-2 615	-5 079	-2 965	-8 478
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	3 332	1 000	24 981	24 950

SkövdeNät AB

Delårsresultat/Helårsprognos

Överföringsintäkter och fast avgift för säkringskunder samt anslutningsavgifterna har ökat. Intäkterna för högspänningskunderna samt arvoden för administrativa tjänster har minskat. Övriga intäkter följer i stort budgeten. Kostnaderna mot inköpet av överföringsavgifterna från Vattenfall har minskat. Kostnader i kontoslag övriga verksamhetskostnader har ökat. Övriga kostnader följer i stort sett budget.

Prognostiserat resultat visar på ett överskott om cirka 11 378 tusen kronor vilket är en ökning med 3 973 tusen kronor i förhållande till budget vilket främst beror på tidigare redovisade intäkts- och kostnadspåverkan. Investeringsbudgeten uppgick till 15 730 tusen kronor på egna anläggningar och 2 000 tusen kronor på exploateringar. Under bolagets första 8 månader uppgick kostnaderna på egna investeringar på 6 884 tusen kronor och på exploateringar till 3 730 tusen kronor, vilket ger investeringskostnader på 10 614 tusen kronor. Helårsprognosen visar på en investeringsnivå om cirka 15 100 tusen kronor vilket är en minskning mot budget med 2 630 tusen kronor.

Viktiga händelser under delåret

Skövde Värmeverk har under delåret avslutat sitt samarbete avseende fakturerings-tjänster. Beslut har tagits om ny logotype. Det har också tagits beslut om att bolaget i första hand ska köpa el- och laddhybridbilar i verksamheten. Det har även beslutats om att upprätta ett stipendium till en elev som studerat på

elinstallationslinjen på Kavelbrogymnasiet. Bolaget har deltagit i "Smartmatte", ett projekt som gått ut på att ta fram en Skövdematematikbok med verkliga räkneexempel från vår verksamhet. Kommunfullmäktige har beslutat att SkövdeNät AB får köpa 20procent av aktierna i Billinge Energi AB. Energimarknadsinspektionen har avslutat ett tillsynsärende utan några vidare åtgärder.

Viktiga händelser efter delåret

Under hösten kommer vi att driftsätta ett nytt debiteringssystem. Vidare kommer arbetet med att upprätta en interkontrollplan fortsätta, samt framtagande av policys.

SkövdeNät AB	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160831	161231	150831	151231
Intäkter	53 975	86 246	51 792	83 862
Kostnader	-34 195	-51 212	-30 727	-47 742
Avskrivningar	-15 151	-22 500	-15 456	-23 210
Periodens/årets rörelseresultat	4 629	12 534	5 609	12 910
Finansiella intäkter	81	112	86	112
Finansiella kostnader	-810	-1 268	-894	-1 309
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	3 900	11 378	4 801	11 713

Kreativa Hus AB

Delårsresultat

Delårsresultatet visar på ett bättre resultat än budgeterat. Det skiljer sig från budget på grund av att hyresintäkterna har ökat något, men främst på grund av att en del underhåll samt vissa större projekt har skjutits på framtiden. Driftskostnaderna är också lägre än budget, vilket dock kan förändras med en extra kall höst/vinter än normalt. Räntorna är något lägre än budgeterat, då delar av ett lån lösts, vilket också påverkar resultatet positivt.

Helårsprognos

Helårsresultatet ser ut att bli något bättre än budgeterat. Det beror på något högre hyresintäkter, men främst på att driftskostnaderna för året är lägre än förväntat och ett antal större projekt skjuts till nästkommande år, vilket bidrar till kostnadsminskningar. Då lån har amorterats, minskar räntekostnaderna, vilket också kommer att påverka helårsresultatet positivt.

Viktiga händelser under delåret

Kreativa Hus Skövde har iordningställt en träningslokal i hus e8, som invigdes den 7 juni. Den är till för alla medlemmar i parken och syftet är att tillhandahålla aktivitetsytor för en bättre hälsa och för spontana möten. Vi tror att den gör Gothia Science Park än mer attraktivt att etablera sig i. Lokalen döptes, efter en namntävling, till Gråttan, bland annat med syftning på byggnaden e8 som den finns i. Gothia Science Parks idrottsförening ordnar medlemskap för att få tillgång till lokalerna, samt anordnar vissa gemensamma aktiviteter i lokalen och i övrigt. Gråttan har varit mycket uppskattad och efterlängtd och vi är glada att se att det används flitigt.

Förutom förvaltning och uthyrning under året, har vi också arbetat vidare med bolagets, och parkens, framtida utveckling genom utreda möjligheten för en nybyggnation.

Viktiga händelser efter delåret

Arbetet med hela processen att ta fram nya ytor i parken kommer intensifieras under hösten. Ett par både större och mindre ombyggnationer och hyresgäst Anpassningar kommer också att ske.

Kreativa hus	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160831	161231	150831	151231
Intäkter	8 488	12 461	7 824	11 729
Kostnader	-3 186	-5 038	-2 938	-4 586
Avskrivningar	-2 962	-4 662	-2 922	-4 393
Periodens/årets rörelseresultat	2 340	2 761	1 964	2 750
Finansiella intäkter	12	15	19	31
Finansiella kostnader	-908	-1 358	-973	-1 447
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	1 444	1 418	1 010	1 334

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Bolaget visar ett positivt tertialbokslut vilket beror på hur bolaget tillförs intäkter som löper enligt fastlagd plan. För helår är vår bedömning att vi ska nå ett resultat i nivå med beslutad budget.

Väsentliga händelser under året

Näringslivskampanj

Next Skövde fortsätter för andra året driva kampanjen ”Din framtid finns i Skövde” i samverkan med ett antal av stadens framgångsrika företag, Skövde kommun samt andra stora arbetsgivare som Försvarsmakten, Skaraborgs sjukhus och Högskolan i Skövde. Syftet med samarbetet är att öka intresset för och kännedomen om Skövde. Under hela 2016 marknadsförs Skövde i bland annat Dagens Industri weekend, Kupé samt på SJ snabbtågs brickbord.

Skövde idrottsgala 2016

I slutet av januari arrangerade Next Skövde idrottsgalan 2016 på uppdrag av Kultur och Fritidsnämnden. Över 800 gäster deltog i Arena Skövde under ledning av konferencier Anna Brolin och traditionen med den årliga hyllningen till idrottsstaden Skövde kunde därmed fortgå.

Sommarkampanj

Det går verkligen att tala om ett riktigt Skaraborgssamarbete när Skara Sommarland, Arena Skövde, Läckö Slott, Göta Kanal och Karlsborgs Fästning för tredje året i rad gått samman för att locka svenska och norska barnfamiljer under det gemensamma konceptet ”Västgötaturen”. Bakom kampanjen står även Turistrådet Västsverige och de kommunala turistorganisationerna.

STCC

Skövde stod i början av maj återigen värd för säsongspremiären av STCC. Tävlningen förlades till Skövde flygplats som under en helg bytte skepnad till motorstadion. Totalt besökte 9 700 personer evenemanget som dessutom sändes i SVT1.

Diggiloo

Sveriges största sommarturné besökte Boulognerskogen i Skövde den 12 augusti. Med en imponerande stor publik så var det en av sommarens bättre konserter.

Matfestivalen 2016

Vilken fest! Vi ser tillbaka och minns den 27:e upplagan av Matfestivalen. Vi minns en helg präglad av glädje och en märkbar kärlek till mat. Totalt så serverades det 65 000 portioner mat under festivalen.

Next Skövde				
Destinationsutveckling AB	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160831	161231	150831	151231
Intäkter	15 059	20 600	16 086	21 028
Kostnader	-11 675	-20 152	-12 453	-21 031
Avskrivningar	-371	-537	-133	-250
Periodens/årets rörelseresultat	3 013	-89	3 500	-253
Finansiella intäkter	1	125	293	290
Finansiella kostnader	0	0	0	0
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	3 014	36	3 793	37

Skövde Flygplats AB

Delårsresultat

Resultatet följer i stort budget och gjord prognos. Minskade intäkter beror i första hand på att det i år inge är någon aktör som hyr hangaren, vilket också medför minskad bränsleförsäljning.

I år är driftentreprenadkostnad betald fram till 08-31.

Helårsprognos

Vi arbetar med tre projekt mot Transportstyrelsen, vi bedömer att alla tre inte blir klara under 2016. Det innebär att del av kostnaderna kommer att hamna på 2017, vilket borgar för att prognosen 12-31 hamnar inom budget.

Viktiga händelser under delåret.

Vi fakturerar från 2016-05-01 all bränsleförsäljning direkt till kund.

De två anställda (plus en timanställd) som tillhört Sektor Service är från 08-01 anställda och avlönade i bolaget. En administratör har nyanställts i bolaget från 2016-08-01.

Viktiga händelser efter delåret.

Bolaget tar succesivt över driften från Sektor Service, detta ska vara klart 2016-12-31. Från 2017-01-01 har bolaget egendrift och inget avtal med Sektor Service.

Skövde Flygplats	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160831	161231	150831	151231
Intäkter	926	1 203	1 614	2 114
Kostnader	-6 445	-8 856	-5 344	-9 386
Avskrivningar	-69	-98	-66	-99
Periodens/årets rörelseresultat	-5 588	-7 751	-3 796	-7 371
Finansiella intäkter	0	2	2	2

Finansiella kostnader	0	-2	0	-2
Periodens/årets resultat efter				
finansiella poster	-5 588	-7 751	-3 794	-7 371

Balthazar Science Center AB

Delårsresultat

Första halvåret visar ett positivt resultat på 1 219 160 kr, med 115 000 i högre försäljning än budgeterat.

En del av resultatet härleds till en justerad periodiseringsperiod för de verksamhetsbidrag som erhålls från Skolverket och Västra Götalandsregionen. Dessa periodiseras nu per innehavande verksamhetsår, inte baserat på tidplanen för ansökningstillfälle. Detta har tidigare medfört att periodiseringen gått över verksamhetsåret med två månader. Detta är justerat inför framtiden, så att planerad förbrukning av medel sker innevarande verksamhetsår (januari-december).

Vi har haft minskade personalkostnader jämfört med budget under årets första månader. Dels med anledning av ej tillsatta tjänster på årsanställd basis, vilket dock balanseras när rekryteringsprocess startar under hösten, dels effektiviseringseffekter vid ny schemalägningsprincip för lov- och helgöppet.

Samtliga medarbetares arbetsplatsstationer har uppgraderats, vilket leder till något ökade kostnader för avskrivningar jämfört med budget. Kostnader för reparation och underhåll är högre än planerat, vilket bedöms vara felbedömningar och bör analyseras vidare inför kommande år. Planerade inköp av förbrukningsinventarier, utställningsmaterial, IT-struktur, rekrytering samt kompetensutveckling har periodiserats som kostnader under första halvåret, dessa kostnader kommer istället att belasta andra halvan av året.

Helårsprognos

Prognosen för helårsresultatet bedöms vara stabil. Vi går mot ett positivt resultat, 51 000 kr, och en omsättningsökning på cirka 200 000 jämfört med budget. Omsättningsökningen består av ökad försäljning samt genomförda projektaktiviteter med extern finansiering.

Viktiga händelser efter delåret

Bolaget avser skriva nytt hyresavtal, vilket innebär en expansion av fysiska ytor med 900 kvm. Utöver naturligt finansiellt fokus som en del i utvecklingsplanen med fysisk utbyggnad och renovering av befintliga ytor, kommer en genomgående förnyelseprocess präglade utställningsytor, temaområden och innehåll. En (för bolaget) omfattande rekryteringsprocess startar i oktober.

2017 blir ett intensivt år i verksamhetens alla delar, även sett till bolagets omsättning och tillgångar, detta med anledning av redan nämnd expansion och förnyelse. Nämnda processer ovan påbörjas under hösten 2016 kommer fortsatt vara i fokus för att strategisk och operativt utveckla vårt Science Center i linje med affärsplanens målsättningar och vår affärsidé, att erbjuda våra målgrupper edutainment. I siktet ligger en nyinvigning av Balthazar under hösten 2017.

Balthazar Science Center	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160831	161231	150831	151231
Intäkter	6 492	8 529	5 136	7 975
Kostnader	-5 234	-8 477	-5 211	-7 664
Avskrivningar	-39	0	-29	-44

Periodens/årets rörelseresultat	1 219	52	-105	266
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	1 219	52	-105	267

Skaraborgs kommunalförbund

Delårsresultat/Helårsprognos

Delårets resultat är 602 tusen kronor (budget 15 tusen kronor) med en helårsprognos på 421 tusen kronor (budget 25 tusen kronor). Anledningen till det förbättrade resultatet gentemot budget kan härledas till vakanser under året samt god ekonomisk medvetenhet.

Viktiga händelser under delåret

Verksamheten utvecklas enligt av fullmäktige beslutad verksamhetsplan och av styrelsen beslutade årsplaner.

Under första halvåret har ett större utvecklingsprojekt startats avseende vidareutveckling av gymnasieformen "College". Projektet genomförs tillsammans med övriga kommunalförbund i Västra Götaland.

Viktiga händelser efter delåret

Under andra halvåret planeras att ansöka om ytterligare projektmedel för utveckling inom områdena kunskapsutveckling och digitalisering. Externa finansiärer har visat intresse för att i större utsträckning bidra till förbundets utvecklingsarbete vilket är mycket positivt. Det medför dock en översyn av vår organisation för att kunna hantera den ökande projektvolymen.

Skaraborgs kommunalförbund (tusen kronor)	Delår 160731	Prognos 161231	Delår 150731	Helår 151231
Intäkter	14 527	25 503	15 831	28 403
Kostnader	-13 861	-24 969	-14 974	-27 841
Avskrivningar	-39	-65	-38	-66
Periodens/årets rörelseresultat	627	469	819	496
Finansiella intäkter	9	10	25	15
Finansiella kostnader	-34	-58	-53	-88
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	602	421	791	423

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Skaraborgsvatten bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Sedan förbundets anläggningar togs i drift 1959 fram till och med 2016-06-30, har förbundet levererat 439 miljoner m3 dricksvatten av hög kvalitet och med mycket hög tillgänglighet.

Ägarandelen baseras på kommunernas procentuella förbrukning sedan start, fördelningen är att Skövde svarar för ungefär hälften och Skara och Falköping en fjärdedel var av dricksvattnet som vi producerat. Den

procentuella fördelningen av kommunernas förbrukning första halvåret har varit Skövde 50,5procent, Skara 22,5procent och Falköping 27procent.

Råvattnet tas från Vättern och pumpas cirka 3 mil till Borgunda vattenverk, där sker all behandling av vattnet innan det pumpas vidare till respektive kommun. Den totala produktionen första halvåret 2016 var 4,26 miljoner m³, vilket är en liten ökning mot föregående år. Det ger en medelproduktion per dygn på 23 403 m³. För desinfektion, alkalinitetshöjning och pH-justering används natriumhypoklorit, ammoniak, koldioxid och kalk. Vi har även UV-ljus installerat sedan några år tillbaka för att ytterligare höja säkerheten på vattnet. 62 stycken vattenanalyser har utförts enligt fastställt kontrollprogram samt extraprover, samtliga av dessa var med marginal godkända.

Skaraborgsvatten är medlem i Vätternvårdsförbundet vars syfte är att bevara sjöns unika egenart och samordna åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omiljonering Vättern.

Eftersom anläggningen har varit i drift sedan 1959 så finns det ett stort underhållsbehov, förbundet följer framtagna plan för investeringar i framförallt ledningsnätet. Av de cirka 110 km överföringsledningar som förbundet förvaltar utgör nu ungefär 24 km dubblerade ledningar.

Investeringarna 2016-01-01--2016-06-30 har varit cirka 2,5 miljoner vilket till största delen är i ledningsnätet, en del på råvattenledningen men även en ny ventilkammare på Skaraledningen så att vi kan förse Skara fullt ut med två matningar. Investeringarna har med hjälp av höjda vattenpriser kunnat egenfinansieras.

Det pris som medlemskommunerna betalar för dricksvattnet är fortfarande lågt, 3,7 kr/m³ fritt levererat till respektive kommuns reservoar. Priset är jämförbart med andra dricksvattenproducenter i landet som har liknande organisationsform.

Delårets resultat på 7,2 miljoner med en helårsprognos på 14,5miljoner. Det budgeterade resultatet på helår är 11,2 miljoner. Anledningen att resultatet är bättre än budget beror på lägre avskrivningskostnader då investeringarna inte varit så stora som planerat. Dessutom var det under årets första 6 månader lägre drifts- och underhållskostnader.

Viktiga händelser efter delåret är att vi upphandlat och köpt in ett nytt lågspänningsställverk till vattenverket för utbyte av det gamla som varit i drift sedan verket byggdes, utbytet sker etappvis för att säkerhetsställa driften.

Skaraborgsvatten	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160630	161231	150630	151231
Intäkter	16 408	32 816	15 420	30 175
Kostnader	-7 175	-14 349	-7 201	-14 315
Avskrivningar	-1 941	-3 882	-2 067	-3 784
Periodens/årets rörelseresultat	7 292	14 585	6 152	12 076
Finansiella intäkter	0	15	12	16
Finansiella kostnader	-133	-135	-215	-426
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	7 159	14 465	5 949	11 666

Avfallshantering Östra Skaraborg

Delårsresultat

Resultatet för delåret är negativt -4,5 mnkr och det budgeterade resultatet för delåret är -3,4 mnkr. Soliditeten uppgår till 67,1 procent vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt. Den ekonomiska ställningen är fortsatt god med ett eget kapital om 68 mnkr. Det egna kapitalet har ökat då de nya medlemskommunerna bidragit med ett kapitaltillskott på cirka 21 mnkr.

Helårsprognos

Prognosen för helåret är att vi kommer att ligga i fas med budget och därmed göra ett underskott med cirka -7 mnkr.

Viktiga händelser under delåret

Avfallshantering Östra Skaraborg är ett kommunalförbund som ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Skara, Tibro och Töreboda. Ansvarer omfattar avfall som enligt miljöbalken utgörs av hushållsavfall samt avfall hos annan verksamhet, som är jämförligt med hushållsavfall.

Den 1 januari 2016 blev Gullspångs och Mariestads kommuner medlemmar i AÖS. I och med medlemskapet har personalstyrkan nästan fördubblats. Egen regiverksamheten med sophämtning och återvinningscentraler har utökats i och med de båda nya kommunerna. Även fakturering av renhållningstjänster sköts sedan årsskiftet i egen regi för dessa kommuner.

Insamling av matavfall fortsätter med nya områden både bland villahushåll och i flerbostadshus.

Grönt kort innebär att kunder, efter genomförd utbildning, får tillgång till återvinningscentralen när den är stängd. I Hjo fortsätter succén och mer än 1 000 kunder har nu skaffat sig det gröna kortet.

Viktiga händelser efter delåret

Till hösten startar insamling av matavfall från villahushåll i Mariestads kommun och flerbostadshus i Falköping, Karlsborg, Tibro och Töreboda.

Fler återvinningscentraler planeras få Grönt kort. Näst på tur är återvinningscentralerna i Karlsborg och Stöpen.

Avfallshantering Östra Skaraborg	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160630	161231	150630	151231
Intäkter	58 426	116 000	38 772	83 383
Kostnader	-61 215	-123 000	-39 753	-85 260
Avskrivningar	-1 680		-977	-2 040
Periodens/årets rörelseresultat	-4 469	-7 000	-1 958	-3 917
Finansiella intäkter	1		40	42
Finansiella kostnader	-15		-1	-26
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	-4 483	-7 000	-1 919	-3 901

Miljösamverkan Östra Skaraborg

Miljösamverkan östra Skaraborg bildades 2011 och medlemskommunerna är idag Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. Miljönämnden Östra Skaraborg ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken för drygt 2 200 verksamheter. Utöver dessa ansvarar nämnden för kontrollen av cirka 900 livsmedelsanläggningar. Under 2016 har 1 611 kontroll- och tillsynsinsatsers genomförts.

Resultatet uppgår per den 31 augusti 2016 till 2 108 tusen kronor. Resultatöverskottet förklaras främst av lägre kostnader än förväntat.

Intäkterna är helt i linje med budget, för såväl medlemsbidrag som intäkter från avgifter. Det är framförallt intäkterna från avgifter som har ökat mot föregående år vilket främst förklaras av ett antal taxeändringar som trädde i kraft från och med årsskiftet.

Helårsprognosen är ett resultatöverskott på 1 462 tusen kronor.

Under året har vi, i linje med Miljönämndens mål om att tillsynen ska prioriteras med utgångspunkt från vattenstatus, bedrivit flertalet projekt med just detta fokus. På grund av den ökade flyktingströmmen ökar trycket på asylboenden och HVB-hem. Vi har kontrollerat att dessa verksamheters inomhusmiljöer följer lagkraven. När det gäller livsmedelskontrollen har vi bland annat kontrollerat kosttillskotten. Detta är en snabbt växande bransch som inte har kontrollerats särskilt mycket tidigare. Det vi kontrollerat är att produkternas hälsopåståenden är godkända enligt EU:s lagstiftning.

Under hösten har vi bland annat tillsynsprojekt med fokus på barns miljöer och växtodlingsgårdar.

Miljösamverkan Östra Skaraborg	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160831	161231	150831	151231
Intäkter	18 905	28 200	17 649	26 608
Kostnader	16 767	26 694	16 456	25 743
Avskrivningar	35	52	35	52
Periodens/årets rörelseresultat	2 103	1 454	1 158	813
Finansiella intäkter	5	10	16	9
Finansiella kostnader	0	1	0	0
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	2 108	1 463	1 174	822

Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Allmänt

Organisationen fullföljer tidigare beslutad verksamhet enligt plan. Sedan årsskiftet har fortsatt utveckling skett inom en rad områden. Den övergripande viktigaste arbetsuppgiften för organisationen är att skapa möjligheter att för framtiden kunna öva vid övningsfältet i Hasslum (tidigare Räddningsverket och senare SRTC Swedish Rescue Training Centre). Räddningstjänsten Östra Skaraborg har sedan årsskiftet ett avtal med fastighetsägaren Specialfastigheter AB som sträcker sig minst intill december 2017. Arbetet fortgår med införandet av verksamhetsledningssystemet DADEALOS. Arbetet med implementeringen av DADEALOS kommer fortgå under hela 2016. Den under 2015 påbörjade trafiksäkerhetsutbildningen har fullföljts och slutförts under våren. Arbetet med att utveckla den uppstartade räddningstjänstsamverkan i Västra

Götaland fortgår och tyngdpunkten ligger på att över tid möjliggöra kompetensförsörjning av räddningstjänstorganisationerna. Tillsammans med våra medlemskommuner har ett gemensamt arbete påbörjats för att analysera möjligheten för att styra om de idag befintliga kommunala automatiska brandlarmen från SOS-alarm direkt till räddningstjänstens ledningscentral.

Ekonomiskt resultat

Resultatet för första halvåret visar på ett underskott på 3 965 tusen kronor. Underskottet beror i huvudsak på ökad pensionskostnader, ökade personalkostnader (semesterskuld, personal i rehab, överlämningstid för nyrekrytering av en brandsinspektör) samt tidigare beslut om kostnadsökning för övningsfältet.

Bedömningen är att prognosen för 2016 resulterar i ett underskott på cirka 2,9 miljoner varav en miljon tidigare är beslutad att belasta resultatet avseende övningsfältet. Resterande underskott på 1,9 miljoner beror på ökade pensionskostnader.

Förbundsdirektörens bedömning

Samhällsutvecklingens krav på räddningstjänsten förändras olika inom RÖS geografiska ansvarsområde. Ett långsiktigt perspektiv krävs för att organisationen ska ha en möjlighet att fortsatt kunna lösa de idag tilldelade uppgifterna. Medlemskommunernas insikt om räddningstjänstens uppgifter, förmågor, möjligheter och begränsningar måste fortsatt utvecklas. Ett bra exempel på en positiv och effektmässig samverkan mellan medlemskommun och räddningstjänsten är det pågående arbete som sker med Hjo trästad. Inom ramen för samhällsutvecklingen måste både det förebyggande arbetet såväl som det operativa arbetet utvecklas för att som helhet nå upp till de krav som ställs på en fungerande räddningstjänst. Vad avser den operativa delen så är den över tid förändrade riskbilden central att följa upp och anpassa sig emot. Anpassningen innebär förändringar i metoder, materiel, utbildning och övning men innebär även strukturförändringar. Till de fortsatta anpassningarna ser organisationen fram emot att kunna möjliggöra en anställning av fem nya brandmän i Skövde under 2018 för att kunna följa med den ambition Skövde kommun nu förverkligar. Personaltjänsten är och kommer vara en av våra viktigaste arbetsuppgifter och organisationen är fortfarande inne i en generationsväxling som påverkar verksamheten på en rad olika sätt. Vad avser det ekonomiska läget så är bedömningen att pensionskostnaderna fortsatt kommer vara svåra att beräkna. I övrigt avseende det ekonomiska läget så följer verksamheten den långsiktiga plan som utgör grunden för organisationen fortsatta utveckling.

Räddningstjänsten Östra				
Skaraborg	Delår	Prognos	Delår	Helår
(tusen kronor)	160630	161231	150630	151231
Intäkter	47 162	93 894	45 264	91 615
Kostnader	-48 737	-91 555	-42 821	-85 693
Avskrivningar	-2 413	-5 060	-2 379	-4 873
Periodens/årets rörelseresultat	-3 988	-2 721	64	1 049
Finansiella intäkter	145	191	218	241
Finansiella kostnader	-122	-396	-298	-440
Periodens/årets resultat efter finansiella poster	-3 965	-2 926	-16	850

Uppföljning inom personalområdet

Skövde kommun som attraktiv arbetsgivare

- Kurser inom Chefs- och ledarutvecklingsprogram har fortsatt under året och 20 grupperna/200 gruppen har fokuserat på medarbetarundersökningen som genomfördes under hösten 2016. Identifierade utmaningar är hög arbetsbelastning och arbetsgivarens attraktionskraft. Identifierade styrkor är att bevara trivsel, engagemang, meningsfullhet och stimulerande arbetsuppgifter.
- Antalet nyanställda medarbetare ökar varje år och över 150 medarbetare deltog vid den kommungemensamma introduktionen under våren.
- En avsiktsförklaring har slutits om samarbete mellan institutionen för handel och företagande och arbetsgivarenheten i Skövde kommun. Syftet är att tidigt knyta kontakter med studenter.
- Kommunen har bl.a. deltagit vid arbetsmarknadsmässor, Pridefestivalen och med montern "Jobba hos oss" på matfestivalen.
- Arbets sättet kring breddad kompetensförsörjning och införande av serviceassistenter har fallit väl ut. Syftet är att frigöra mer tid för verksamheten inom främst vård/och omsorg och skola för att fokusera på kärnuppdraget. Inom exempelvis HSL enheterna (sjuksköterskor och personal inom rehabilitering) har det medfört en markant administrativ samt logistisk avlastning för medarbetare, som mer kunnat fokusera på sitt kärnuppdrag vilket medfört både ökad produktivitet och förbättrad arbetsmiljö. En uppföljning av arbets sättet kommer att göras under hösten.
- Ett exempel på utveckling inom kompetensförsörjningsområdet är inom sektor barn och utbildning där en lokal rekryteringsstrategi har utarbetats som ska ligga till grund för ett större arbete kring kompetensförsörjning kopplat till attraktiv arbetsgivare. Sektorsledning, politisk ledning, HR och fackförbund genomförde gemensamt en workshop kring attraktiv arbetsgivare för skolans yrkesgrupper i slutet av november -15. Där sammanställdes bl.a. en gemensam SWOT-analys som grund för fortsatt arbete med att gemensamt identifiera, analysera och utveckla sektorns värdeerbjudanden. Dialogmöten tillsammans med medarbetare har genomförts för att få input till det fortsatta arbetet.

Strategisk kompetensförsörjning

Att lyckas rekrytera kompetens bland svårrekryterade grupper är en central fråga för flera sektorer. Ofta råder det brist på kandidater med både erfarenhet och utbildning i kombination. Sektorerna arbetar aktivt med framtagande av strategier för att möta rekryteringsbehovet. För att lyckas rekrytera rätt medarbetare jobbar sektorerna lokalt bland annat med att utveckla mentorskapsprogram, introduktionsprogram samt med en plan för successionsplanering.

Till de svårrekryterade grupperna hör: arkitekter, ingenjörer, enhetschefer, biståndsbedömare, arbetsterapeuter, sjukgymnaster/fysioterapeuter, upphandlare, arbetshandledare, scenmästare, badmästare, arkivarier, psykologer, tal-och specialpedagoger, kuratorer, studie- och yrkesvägledare, förskolelärare, slöjdlärare, musiklärare, hemkunskapslärare, idrott och hälsa-lärare, ma/no-lärare, fritidspedagoger, yrkeslärare, SFI-lärare, lärare i vård och omsorgsämnen, socialsekreterare, socionomer, psykiatrisjuksköterskor, kockar och elektriker.

De kommande fem åren har kommunen 458 medarbetare som uppnår 65 års-ålder, jämfört med antal tillsvidareanställda 160630 motsvarar detta 11 procent. Detta innebär att en stor andel av kommunens medarbetare med lång yrkesmässig erfarenhet lämnar organisationen vilket skapar kunskapsbortfall som leder till kompetensgap. Samtliga sektorer ser att successionsplanering och kompetensöverföring är strategiska områden för att tillgodose organisationen den kompetens som försvinner. Pensionsavgångar lyfts såväl på medarbetarpositioner som chefspositioner och åtgärder för att minska påverkan vid avgångar efterfrågas. Dock ser man behov av ytterligare strategier och aktiviteter finns, exempelvis strategi för att öka medarbetares intresse av att stanna kvar efter 65 år. Antalet annonserade tjänster har ökat kraftigt. Ökningen kan härledas till flera faktorer, bland annat ökat rekryteringsbehov utifrån pensionsavgångar, utökad verksamhet samt ny rekryteringsrutin inom omvårdnad.

Personalomsättningen inom Skövde kommun har ökat från 3,8 procent till 4,9 procent. Stor variation finns inom sektorerna, från 1,9 procent - 11,6 procent. Vidare analys krävs för att kartlägga personalomsättningen inom specifika befattningar samt dess orsaker. För att säkra orsakssamband har en ny rutin tagits fram för avgångssamtal som har implementerats.

Nu kan alla som skickar in en spontansökan göra det via Skövde kommuns hemsida och för att verksamheten ska bli bättre kravställare av kompetens vid rekryteringar har en mall för kravprofil tagits fram. Kommunens annonsering i sociala medier har ökat kraftigt. Skövde kommun har deltagit vid flera mässor under det första halvåret för att säkra kompetensförsörjningen genom utökad studentkontakt. Ett årshjul för kommunens deltagande vid rekryteringsmässor har påbörjats. Under våren har en gemensam uppstartsträff för prao genomförts och ett arbete för att utveckla ett traineeprogram initieras.

Systematiskt arbetsmiljöarbete inklusive sjukfrånvaroutveckling

Arbetet med ett systemstöd för det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt under våren. Chefer har deltagit i en testgrupp och tanken är att systemstödet ska börja användas januari 2017. I systemet kommer riskbedömningar, handlingsplaner och checklista för uppföljning att kunna genomföras och dokumenteras. Dessutom innehåller systemstödet ett årshjul med arbetsmiljöaktiviteter och tydligt beskrivna metoder för att undersöka arbetsmiljön.

Samtliga chefer och skyddsombud i kommunen bjöds in till en utbildning och genomgång av innehållet i den nya föreskriften AFS 2015:4 som trädde i kraft 31 mars. Den psykosociala arbetsmiljön, eller den organisatoriska och sociala arbetsmiljön som den benämns enligt föreskriften, har fått ett större utrymme. Några av sektorerna genomför psykosociala skyddsronder och andra planerar att införa det. Ett kommunövergripande dialogverktyg avseende den organisatoriska och sociala arbetsmiljön kommer att tas fram för att användas på arbetsplatsträffar, vilket också kommer att vara en aktivitet i årshjulet för arbetsmiljö.

Hot och våld är ett område som berör flera av sektorerna. Det finns sektorsspecifika rutiner och en kommungemensam rutin planeras. I Sektor socialtjänst finns en säkerhetsgrupp bestående av samtliga enhetschefer som träffas regelbundet. I forumet diskuteras tillbud, arbetsmetodik och förbättringsåtgärder inom arbetsmiljöområdet.

Skövde kommuns totala sjukfrånvaro första halvåret 2016 hamnade på 8,1 procent vilket är en ökning med 1,3 procent sedan samma period 2015. Högst sjukfrånvaro har sektor vård och omsorg 11,1 procent (+ 1,5 procent) och sektor barn och utbildning 7,5 procent (+ 1,3 procent). Andel långtidssjukskrivna ökar och kvinnorna står för den största ökningen både i långtid och korttidsjukfrånvaron. Åldersgruppen < 29 år står

för den största ökningen både bland kvinnor (+ 2,2 procent) och män (+ 1,1 procent). En av orsakerna till ökningen av sjukfrånvaro på vård och omsorg är hög arbetsbelastning på ordinarie tjänstgörande medarbetare. Det har skett en stor ökning av antalet bokningar av vikarier som inte kunnat bemannas med vikarier utan ordinarie personal har fått beordras in utöver sin ordinarie arbetstid. För att stabilisera bemanningen pågår fortsatt arbete med att se över och säkra tillgängligheten på vikarier. På sektor barn och utbildning är sjukfrånvaroökningen störst bland männen + 1,8 procent, även om kvinnor fortfarande har dubbelt så mycket sjukfrånvaro som männen. Inom förskolan har man partsgemensamt arbetat för att identifiera saker som orsakar stress i verksamheterna. Den största stressfaktorn som identifierats är vikarietillsättningen, där nu sektorn har tagit ett centralt grepp och startat upp ett samarbete med sektor vård och omsorgs vikariebemanningenhet för att avlasta förskolan. Förskolorna arbetar även med överspridning av goda exempel mellan enheterna i syfte att förbättra arbetsmiljön och på så sätt få ned sjuktalet.

Löneöversynsprocessen

Arbetsgivaren gjorde i år satsning på socialsekreterare, skötare, förskollärare och biståndsbedömare, samt överlag kraftigare prioriteringar av individuella påslag. Lönesamtal och delgivningsamtal fortsätter att fungera allt bättre, men utvecklingspotential finns. De årliga utbildningsinsatserna fortsätter, drygt 20 nya chefer tillkommer per år. Under året har en revidering av lönebildningsprocessen arbetats fram. Den nya modellen borgar för en bättre sammanhållen löneöversyn och större möjlighet att styra satsningar till prioriterade gruppen. KDLG:s roll och ansvar har stärkts och ansvarsnivåerna har tydliggjorts. Utfall för Skövde kommun (förutom Kommunal som inte är klara i skrivande stund) landar på 3,31procent, fördelat 3,58procent på kvinnor och 2,52procent på män. Till följd av sent och från centralt håll vissa oklarheter i avtalet, släpar vi med Kommunals löneöversyn. Kortfattat beror det på oklarheter i avtalskonstruktionen beträffande den satsning som ska göras på undersköterskor. Detta har lett till en längre hantering på lokal nivå.

Personalstruktur och arbetstid

Antalet månadsavlönade medarbetare fortsätter att öka. Sektor socialtjänst (SSO) står för den största ökningen. Anledningen till ökningen är den ökade tilldelningen av ensamkommande flyktingbarn under hösten/vintern 2015/2016. Flera nya HVB-hem öppnades för att kunna ta emot alla ensammande flyktingbarn. Övriga ökning ligger i linje med att Skövde växer, ett stort antal nyanlända tillkommer och nya skolor byggs. Andel tillsvidareanställda har minskat, orsaken är främst legitimationsreformen inom skolan. Andelen deltider har minskat marginellt, utredning runt heltid/deltidsfrågan påbörjas centralt på kommunen under hösten. Timavlönade och nyttjande av övertid och fyllnadstid har ökat totalt och går att härledas till sektor socialtjänst ökade uppdrag samt den ökade korttidsjukfrånvaron.

Uppföljning inom miljöområdet

Skövde kommun är ansluten till Västra Götalands klimatstrategi genom flera gemensamma projekt. Projektet Sol i Väst avslutades till halvårsskiftet. Resultat en uppskattad lärandeprocess som dokumenterats. Hela 4000 m² solceller, i 27 anläggningar, installerades under projektets gång (skolor, bostadshus, kontor, grupp- och äldreboenden, museum och markplan) Sol i Väst projektet anses ha byggt upp en fantastisk kompetens och har varit ett strategiskt avgörande projekt för Västsverige. Skövde kommun och Hållbar utveckling väst utdelades 2016 års Solenergipris av Svensk solenergiförening för projektet.

Skövde kommun arrangerade, för första gången, We change för över 1000 gymnasieelever i Skövde och för närliggande kommuner. Syftet var att öka ungas engagemang och möjlighet att påverka världen i en hållbar riktning. We change erbjuder kompletterande kunskap till skolans hållbarhetsarbete genom att skapa en mötesplats där unga tillsammans med aktörer i samhället ges möjlighet att diskutera framtidsfrågor. I arbetet deltog lokala och nationella samarbetspartners och ungdomarna fick riktiga möten med representanter från olika företag, organisationer, myndigheter, kommuner och föreningar. Utfallet blev så lyckat att evenemanget även kommer att genomföras 2017.

Skövde kommunorganisation har gått över till ett nytt miljövänligt bränsle som minskar koldioxidutsläppen med cirka 80 procent. Det nya bränslet kallas HVO 100 och är en miljödiesel som framställs av vegetabiliska oljor, avfall och restprodukter. Som ett första steg är det de tunga maskinerna och fordonen över 3,5 ton som kommer använda det nya bränslet. Nästa steg är att en stor del av kommunens övriga fordon ska gå över till HVO. Även Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, som tankar sina fordon hos Skövde kommun och kommunalförbundet når därmed sina miljömål om fossilfria bränslen i förtid.

För första gången har utvärderingskriterier gällande förnyelsebara drivmedel funnits med i upphandlingen av skolskjutsar.

Skövde som helhet ser ut att minska användningen av fossila bränslen om än mycket långsamt. Ett problem i avrapporteringen mot målen är att statistiken är fördröjd med 3 år så de senaste årens utveckling är svår att påvisa konkret. Man kan dock se att stora omställningar görs i samhället i stort till mer förnyelsebar energi. Vad gäller de egna målen för kommunorganisationen minskar också användningen av fossila bränslen både inom byggnader som transporter men takten är mycket lägre i den sistnämnda. Men alltså är det av stor betydelse att fortsätta omställningen till förnyelsebar energi och ökad energieffektivisering.

Ekonomiska rapporter

Driftredovisning i sammandrag per nämnd (miljoner kr)	Delår		Rev.		Bokslut 2015
	2016	2015	Budget 2016	Prognos 2016	
Skattefinansierad verksamhet					
Kommunstyrelsen	238,8	210,7	391,9	379,4	340,6*
Barn och utbildningsnämnd	685,2	668,1	1 037,9	1 044,8*	1 016,7*
Vård och omsorgsnämnd	521,9	510,2	792,0	801,4	770,7
Socialnämnd	145,8	119,7	185,1	182,2	166,6
Kultur och fritidsnämnd	104,8	104,8	162,3	162,4	157,4
Service­nämnd	-5,7	-23,3	6,9	2,1	-36,2*
Byggnadsnämnd	0,2	0,2	0,5	0,3	0,3
Arvodesnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	3,4	3,5	3,7	3,7	4,4
Revision	0,6	0,5	1,4	1,4	1,4
Överförmyndare	3,5	4,0	4,9	4,9	4,5
Summa skattefinansierad verksamhet	1 698,5	1 598,4	2 586,7	2 582,7	2 426,1
Teknisk nämnd, affärsverk					
Vatten och avloppsverk	0,0	0,0	-1,0	-1,9	-4,5
Affärsverksamhet bokfört i kommunen (fiber)	0,3	0,2	0,0	0,1	-0,1
Summa affärsdrivande verk	0,3	0,2	-1,0	-1,8	-4,6
Nämndernas nettokostnader	1 698,8	1 598,6	2 585,7	2 580,9	2 430,7
Övrig verksamhet					
Pensioner	109,7	101,5	153,2	164,5	181,2
Arbetsgivaravgifter	321,7	292,0	439,0	499,0	443,8
Internde­biterade personalförsäkringar	-441,8	-376,0	-540,0	-600,0	-560,6
Kapitalkostnader	-165,2	-149,8	245,0	245,4	-229,2
Övrigt	29,0	15,5	10,5	-2,5	11,9
Verksamhetens nettokostnader exkl avskrivningar	1 494,2	1 481,8	2 364,3	2 357,6	2 277,8

* Resultat före korriger­ing av demografi, komponentredovisning och lönesatsning.

Redovisningsprinciper

Delårsbokslutet följer redovisningsprinciperna som användes i bokslutet förutom redovisning av kassa och bank. I delårsbokslutet har princip för redovisning av koncernföretagens upplåning från kommunen ändrats. I delårsbokslutet redovisas som kassa/bank totala likvida medel på toppkontot i koncernstrukturen. Likvida medel som tillhör koncernbolagen i koncernstrukturen redovisas som skuld eller fordran beroende på utfall. Ansvarsförbindelsen för förtroendevalda är inte med i delåret.

Resultaträkning	Delår	Delår	Budget	Prognos	Bokslut
(miljoner kr)	2016	2015	2016	2016	2015
Verksamhetens intäkter	570,4	522,5			824,3
Jämförelsestörande poster	0,0	-18,7			-43,8
Verksamhetens kostnader	-2064,6	-1985,6	-2 364,3	-2 357,6	-3058,3
Avskrivningar	-107,5	-97,0	-165,0	-158,2	-148,5
Verksamhetens nettokostnader	-1601,7	-1578,8	-2 529,3	-2 515,7	-2 426,3
Skatteintäkter	1557,0	1490,2	2 357,6	2 344,4	2 233,5
Generella statsbidrag och utjämning	206,4	185,9	292,1	298,2	281,8
Finansiella intäkter	2,6	4,1	6,5	6,5	6,7
Finansiella kostnader	-10,4	-14,0	-35,0	-12,6	-17,8
Periodens resultat/årets resultat	153,9	87,4	91,9	120,8	77,9

BALANSRÄKNING			
(miljoner kr)	Delår	Delår	Bokslut
	2016	2015	2015
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Dataprogram	0,3	0,2	0,2
Summa immateriella anläggningstillgångar	0,3	0,2	0,2
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnad och tekniska anläggningar	3 150,3	2 931,8	3 040,0
Maskiner och inventarier	112,8	103,0	114,7
Pågående arbeten	95,2	92,7	88,0
Summa materiella anläggningstillgångar	3 358,3	3 127,5	3 242,7
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	1 051,8	1 045,7	1 052,2
Långfristiga fordringar	0,3	0,4	0,3
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 052,1	1 046,1	1 052,5
Summa anläggningstillgångar	4 410,7	4 173,8	4 295,4
Omsättningstillgångar			
Förråd och lager	4,0	7,8	5,8
Fordringar	262,0	173,6	208,7
Kortfristiga placeringar	32,1	31,7	31,7
Kassa och bank (Limit 200 Mkr)	159,1	267,3	332,9
Summa omsättningstillgångar	457,2	480,4	579,1
SUMMA TILLGÅNGAR	4 867,9	4 654,2	4 874,5
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Ingående eget kapital vid årets början	2 850,8	2 772,9	2 775,2
Justering	2,2	0,0	-2,3
Periodens resultat/årets resultat	153,9	87,4	77,9
Summa eget kapital	3 006,9	2 860,3	2 850,8
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	162,7	151,6	156,1
Övriga avsättningar	224,4	226,4	227,8
Summa avsättningar	387,1	378,0	383,9
Skulder			
Långfristiga skulder	737,5	764,4	828,4
Kortfristiga skulder	736,4	651,5	811,4
Summa skulder	1 473,9	1 415,9	1 639,8
Summa eget kapital och skulder	4 867,9	4 654,2	4 874,5
Inom linjen			
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	1 033,4	1 109,2	1 081,5
Övriga ansvarsförbindelser	488,6	560,7	549,3

KASSAFLÖDESANALYS (miljoner kr)	Delår 2016	Delår 2015	Bokslut 2015
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	153,9	87,4	77,9
Justering för av- och nedskrivningar	107,5	97,0	148,5
Justering för pensionsavsättningar	6,5	5,3	10,8
Justering för övriga avsättningar	-3,4	0,0	0,5
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	6,3	33,7	34,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	270,8	223,4	272,6
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-53,2	7,4	-27,7
Ökning/minskning förråd och varulager	1,8	95,7	97,7
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-74,9	-56,6	103,1
Medel från den löpande verksamheten	144,5	269,9	445,7
Investeringsverksamheten			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	-0,2	-0,2
Investering i materiella anläggningstillgångar	-228,6	-210,7	-477,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	2,3	1,6	2,4
Omklassificering till materiella anläggningstillgångar*	0,0	-95,1	0,0
Korta placeringar som inte är likvida medel	-1,5	-1,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	-0,1	-41,1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,4	0,0	0,0
Medel från investeringsverksamheten	-227,4	-305,5	-516,1
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	34,1	301,8	369,3
Amortering av skuld	-125,0	-102,2	-103,7
Ökning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	34,4
Medel från finansieringsverksamheten	-90,9	199,6	300,0
Årets kassaflöde	-173,8	164,0	229,6
Likvida medel vid årets början	332,9	103,3	103,3
Likvida medel vid periodens slut	159,1	267,3	332,9

*Exploatering har vid delåret 2015 omklassificerats från omsättningstillgång till anläggningstillgång, totalt 95,1 miljoner kronor

Skövde VA – en särredovisning

I Skövde kommun är VA-verksamheten organiserad i förvaltningsform under Sektor Service. Det är Servicenämnden som ansvarar för att utveckla och förvalta den taxefinansierade verksamheten VA. Nämnden är huvudman för VA-verksamheten.

Uppdrag och mål

Skövde VA skall på ett samhällsekonomiskt och energieffektivt sätt återföra växtnäring i avloppet till en nyttig användning, samtidigt som risker för hälsa och miljö minimeras. Måluppföljning: Kommer att uppfyllas/uppfyllt.

Analys

VA-avdelningens investeringstakt ökar markant inför 2016. Budgeten för 2016 ligger på 60 mnkr. Av dessa prognostiserar VA att inte förbruka 5,8 mnkr under 2016. Några projekt är beroende av gatuavdelningens planering och projektet för omläggning Eriksdalsgatan samt slamavvattning stadskvarn kommer att utföras först 2017. Projektet VA till Varola är tidsförskjutet och 5,4 mnkr flyttas till nästa år. Meksteget Stadskvarn har ökat 8 mnkr på grund av att projektet vuxit under detaljprojekteringen.

Resultaträkning (miljoner kr)	Delår 2016	Budget 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	54,7	55,0	92,3
Verksamhetens kostnader	-42,3	-46,2	-87,3
Avskrivningar	-6,4	-6,7	-8,5
Verksamhetens nettokostnader	6,1	2,0	-3,6
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,6	-1,4	-1,5
Resultat efter finansiella poster	5,5	0,7	-5,0

Balansräkning (miljoner kr)	Delår 2016	Bokslut 2015
TILLGÅNGAR		
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		
Byggnader, mark och markanläggningar	214,1	187,6
Inventarier	1,8	0,2
Summa materiella anläggningstillgångar	215,9	187,8
<i>Omsättningstillgångar</i>		
Förråd	0,0	0,0
Kundfordringar	22,7	31,7
Övriga fordringar	0,0	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0,5	0,0
Kassa och bank	0,0	0,0
Summa kortfristiga fordringar	23,2	31,7
Summa omsättningstillgångar	23,2	31,7
SUMMA TILLGÅNGAR	239,2	219,6

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	-2,2	2,3
Årets resultat	5,5	-5,0
Summa eget kapital	3,3	-2,7
<i>Avsättningar</i>	-	-
Avsättningar för pensioner	1,0	1,4
<i>Långfristiga skulder</i>	-	-
Skuld till Skövde kommun	32,3	33,4
Skuld anslagsavgifter, inkl. upplösning	27,7	0,0
Skuld investeringsbidrag, inkl. upplösning	1,5	
<i>Kortfristiga skulder</i>	-	-
Leverantörsskulder	14,3	24,4
Utnyttjad check kredit	135,5	129,4
Övriga skulder	16,1	7,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7,5	26,2
<i>Summa kortfristiga skulder</i>	<i>235,9</i>	<i>187,5</i>
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN OCH SKULDER	239,2	219,6

Personal rapport

Personalstruktur	2016-06-30	2015-06-30	2014-06-30
Antal tillsvidareanställda	4160	4035	3910
Kvinnor	3232	3180	3106
Män	928	855	804
Antal visstidsanställda	426	378	402
Kvinnor	309	270	311
Män	117	108	91
Totalt antal månadsavlönade	4586	4413	4312
Andel tillsvidareanställda	90,8 %	91,4 %	90,6 %
Antal årsarbeten utförda av timvikarier	150,2	142,7	122,2
Kvinnor	103	105,6	91,7
Män	47,2	37,1	30,4
Antal chefer (A, B, C- nivå)	195	181	178
Kvinnor	132	118	111
Män	63	63	67
Kompetensförsörjning	2016-06-30	2015-06-30	2014-06-30
Personalomsättning	4,9 %	3,8 %	3,5 %
Antal externt annonserade tjänster*	1142	453	324
Arbetsmiljö	2016-06-30	2015-06-30	2014-06-30
Total sjukfrånvaro	8,1 %	6,8 %	6,4 %
Kvinnor	9,4 %	7,9 %	7,3 %
< 29 år	6,9 %	4,7 %	5 %
30-49 år	9,8 %	8,8 %	7,6 %
> 50 år	9,7 %	7,8 %	7,5 %
Män	4,4 %	3,6 %	3,6 %
< 29 år	4,3 %	3,2 %	2,6 %
30-49 år	3,8 %	3,6 %	3,5 %
> 50 år	5 %	3,8 %	4 %
Andel långtidssjukfrånvaro (=>60 dgr)	56,2 %	53,5 %	54,5 %
Kvinnor	58,8 %	55,5 %	56,8 %
Män	40,2 %	40,1 %	39,2 %
Antal olycksfall	367	273	269
Antal tillbud	271	161	224
Arbetstid	2016-06-30	2015-06-30	2014-06-30
Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst	74,1 %	73,7 %	72,3 %

Personalstruktur	2016-06-30	2015-06-30	2014-06-30
Kvinnor	70,1 %	69,6 %	68,1 %
Män	88,2 %	88,7 %	88,5 %
Övertid och fyllnadstid omräknat till årsarbeten	23	22,1	17,3
Kvinnor	16,7	16,3	12,7
Män	6,3	5,8	4,6

*Innehåller 2016 även semesterrekrytering vilket är cirka 500 av de redovisade tjänsterna.

Definitioner personalmätt:
Årsarbete: Antal arbetade timmar under året dividerat med 1700 timmar som är en schablon.
Månadsavlönade: Tillsvidareanställda och visstidsanställda (till exempel vikarier och allmän visstidsanställning) med månadslön.
Tillsvidareanställda: Medarbetare med så kallad fast anställning.
Personalomsättning: Antalet tillsvidareanställda som har slutat i Skövde kommun under perioden dividerat med genomsnittliga antalet tillsvidareanställda. Observera att det gäller samtliga anställda oavsett om man byter förvaltning eller slutar helt i kommunen.
Sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknat till procent. Avser samtliga anställda dvs. såväl månads- som timavlönade.
Långtidssjukfrånvaro: All sjukfrånvaro som är över dag 60 i sjukperioden.
Fyllnads- och övertidstimmar: Timmar som utförs av månadsavlönade utöver ordinarie arbetstid och som ersätts med fyllnads- respektive övertidsersättning.